

Finanspolitiska rådets rapport 2017

17 maj 2017

Det krävs en stramare finanspolitik!

Stramare finanspolitik krävs

- Högkonjunkturen förstärks både i år och nästa år och resursutnyttjandet blir alltmer ansträngt.

Tillväxt och resursutnyttjande

	2016	2017	2018
VP17			
BNP	3,3	2,9	2,2
BNP-gap	-0,1	0,5	0,4
KI (mars-17)			
BNP	3,3	2,5	2,1
BNP-gap	0,4	1,0	1,1
Riksbanken (april -17)			
BNP	3,3	2,8	2,3
BNP-gap	0,4	1,3	1,6

Källa: Konjunkturinstitutet, Sveriges Riksbank och VP17.

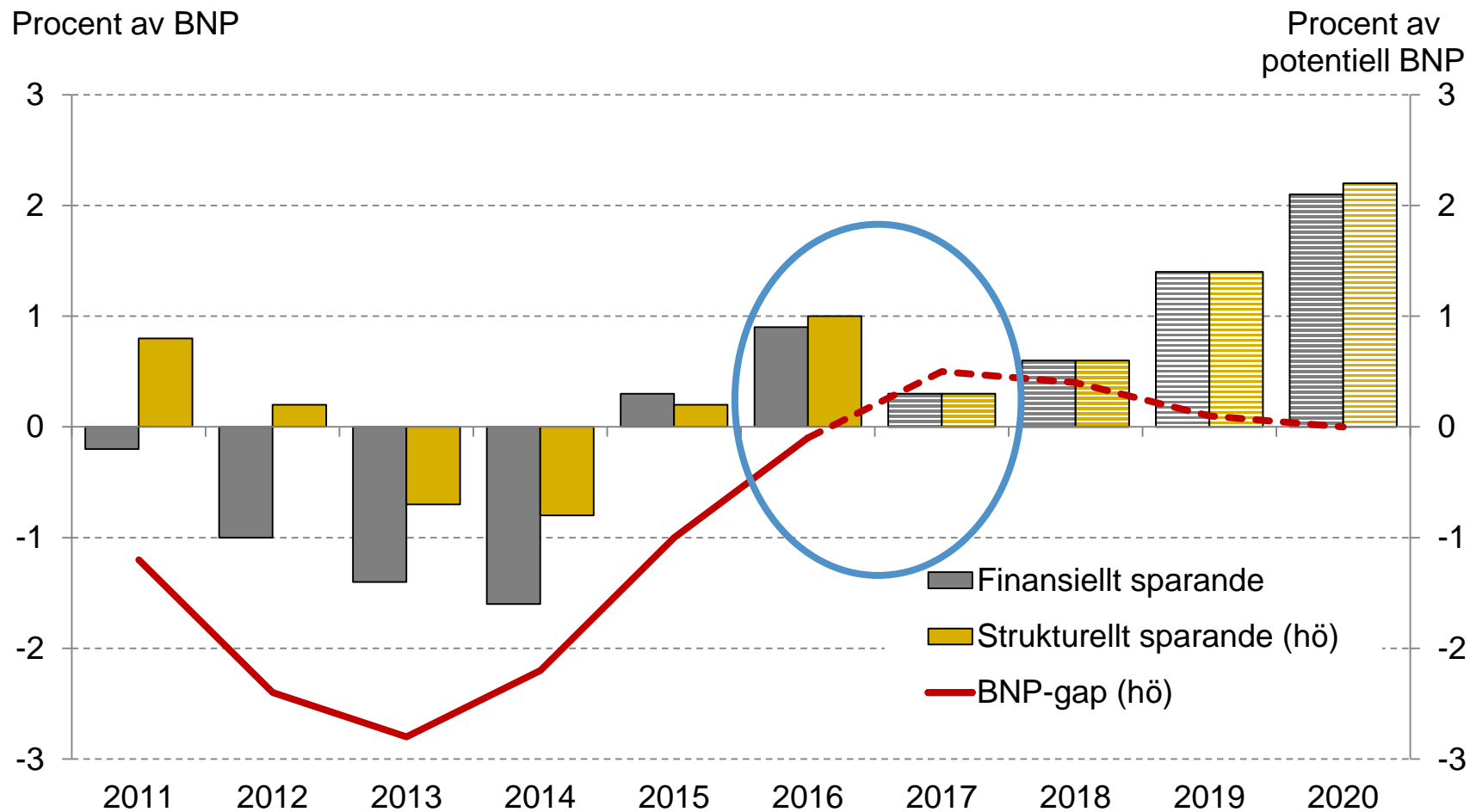
Stramare finanspolitik krävs

- Högkonjunkturen förstärks både i år och nästa år och resursutnyttjandet blir alltmer ansträngt.
- Det strukturella sparandet ligger tydligt under vad gällande överskottsmål kräver trots att ekonomin är i en högkonjunktur.

Stramare finanspolitik krävs

- Högkonjunkturen förstärks både i år och nästa år och resursutnyttjandet blir alltmer ansträngt.
- Det strukturella sparandet ligger tydligt under vad gällande överskottsmål kräver trots att ekonomin är i en högkonjunktur,
- och regeringen väljer att i år försvaga de offentliga finanserna med totalt 22 mdkr.

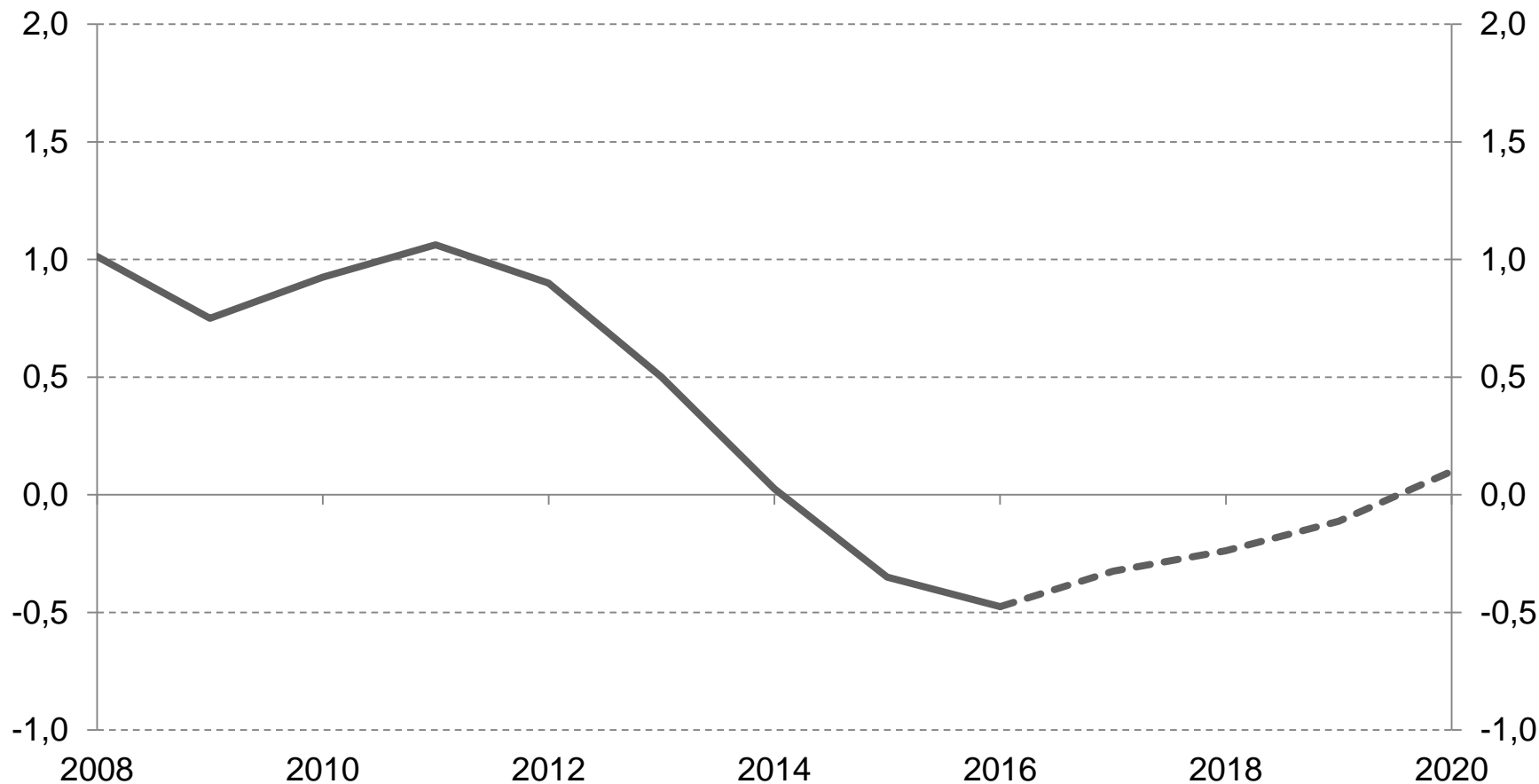
Finansiellt och strukturellt sparande 2011-2020

Finansiellt sparande, åttaårigt bakåtblickande glidande medelvärde

Procent av BNP

Procent av BNP

Stramare finanspolitik krävs

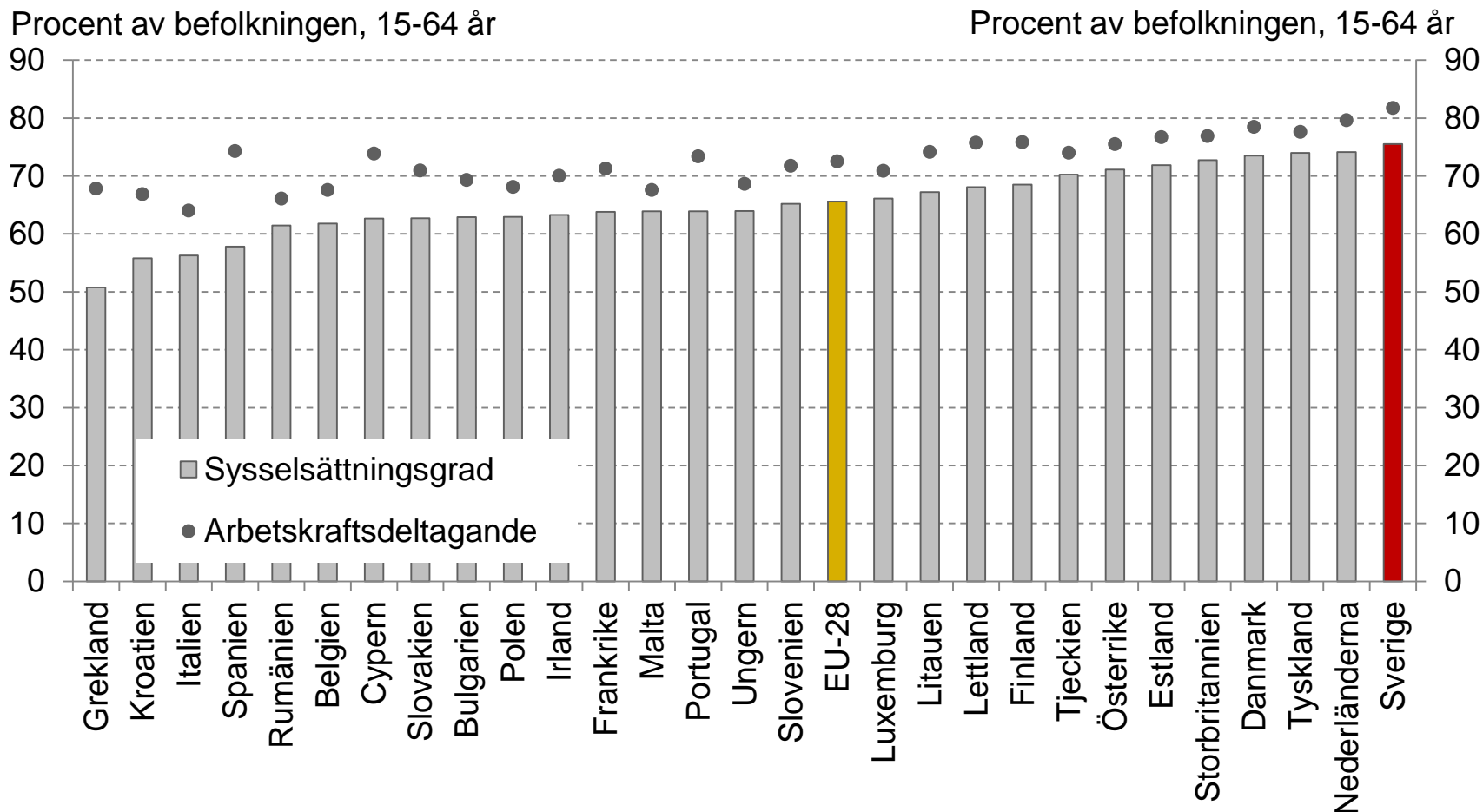
- Högkonjunkturen förstärks både i år och nästa år och resursutnyttjandet blir alltmer ansträngt.
- Men regeringen väljer att i år försvaga de offentliga finanserna med totalt 22 mdkr.
- Vi menar att detta inte är förenligt med det finanspolitiska ramverket.

**Arbetsmarknaden:
Det krävs mer utbildning och
subventionerade anställningar men
också enkla jobb med lägre löner än
dagens minimilöner**

Arbetsmarknaden

- Sverige har högre arbetskraftsdeltagande och högre sysselsättningsgrad än alla andra EU-länder

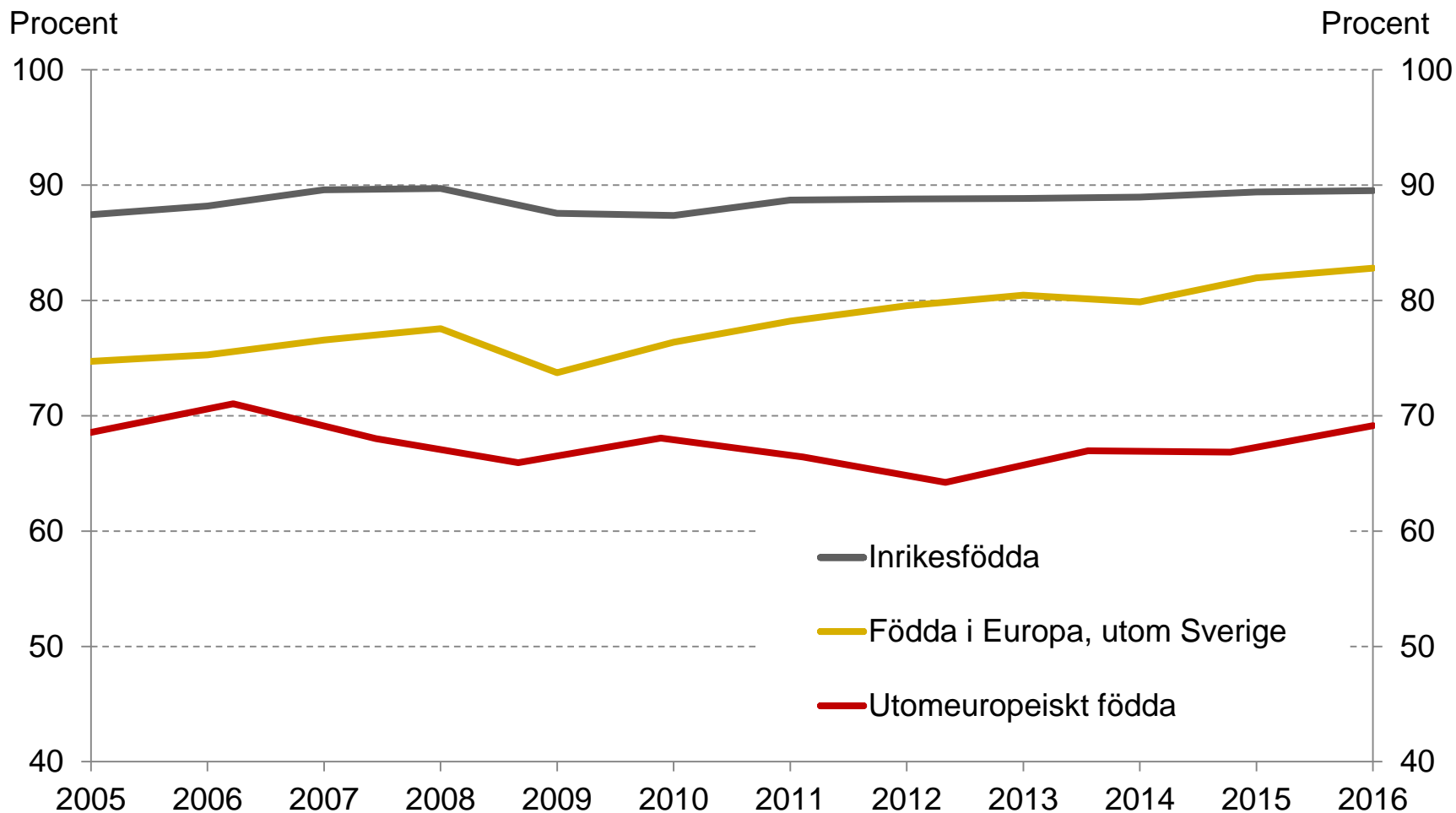
Sysselsättningsgrad och arbetskraftsdeltagande i EU

Huvudproblemet på svensk arbetsmarknad

- Sverige har högre arbetskraftsdeltagande och högre sysselsättningsgrad än alla andra EU-länder.
- Men det stora problemet är att det finns betydande skillnader i sysselsättning och arbetslöshet mellan personer födda i Sverige och utanför Europa.

Sysselsättningsgrad efter utbildning och ursprung: Gymnasial utbildning

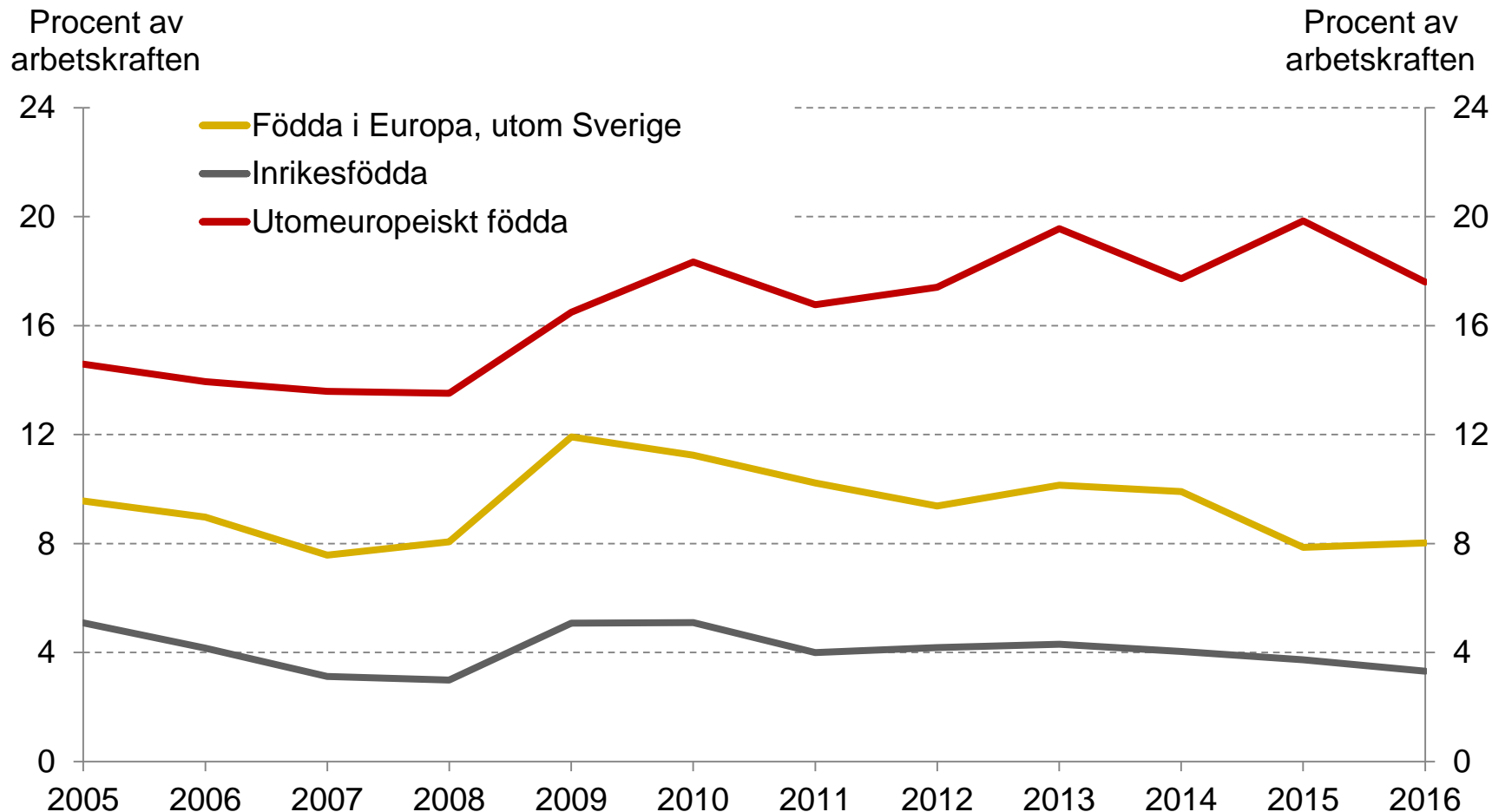

FINANSPOLITISKA RÅDET

SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

Källa: SCB (AKU) och egna beräkningar.

Arbetslöshet efter utbildning och ursprung: Gymnasial utbildning

Huvudproblemet på svensk arbetsmarknad

- Sverige har högre arbetskraftsdeltagande och högre sysselsättningsgrad än alla andra EU-länder.
- Men det stora problemet är att det finns stora skillnader i sysselsättning och arbetslöshet mellan personer födda i Sverige och utanför Europa.
- Vi menar att en lösning måste innehålla mer av utbildning och subventionerade anställningar, men också enkla jobb med lägre löner än dagens minimilöner

Huvudproblemet på svensk arbetsmarknad

- Sverige har högre arbetskraftsdeltagande och högre sysselsättningsgrad än alla andra EU-länder.
- Men stora skillnader i sysselsättning och arbetslöshet mellan personer födda i Sverige och utanför Europa.
- Vi menar att en lösning måste innehålla mer utbildning och subventionerade anställningar, men också enkla jobb med lägre löner än dagens minimilöner.
- Regeringen bör ställa upp sysselsättningsmål för asylinvandrare, unga lågutbildade och långtidsarbetslösa, inte ha ett arbetslöshetsmål för hela arbetsmarknaden.

**Regeringen bör kunna göra bättre
prognoser!**

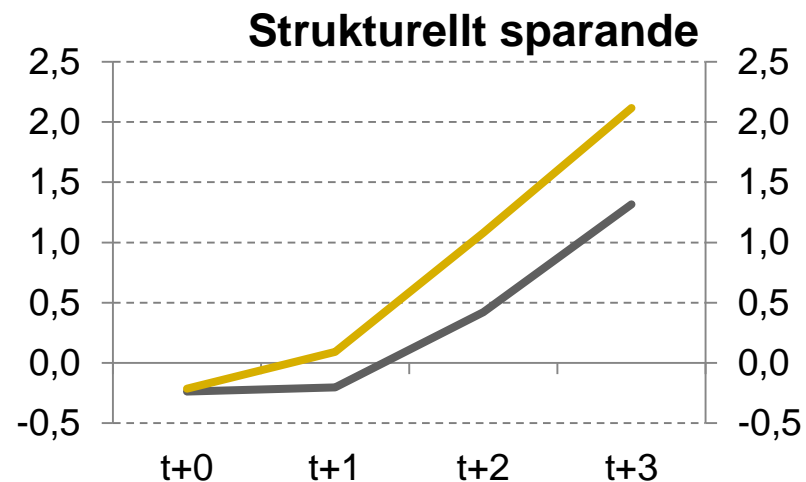
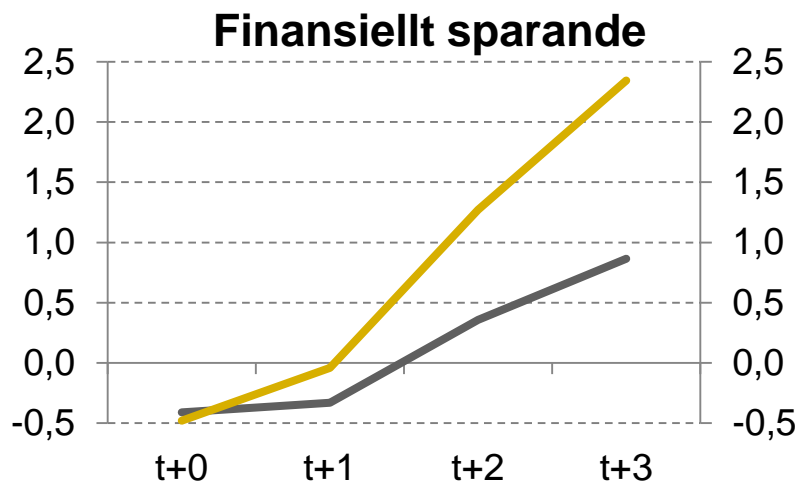
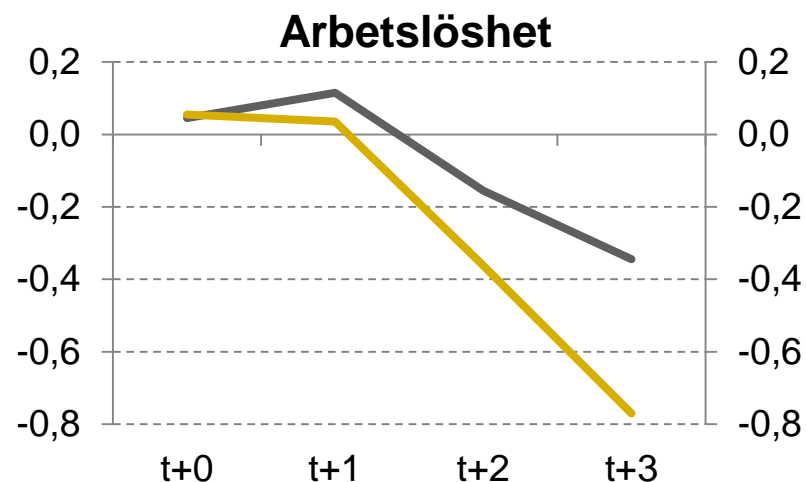
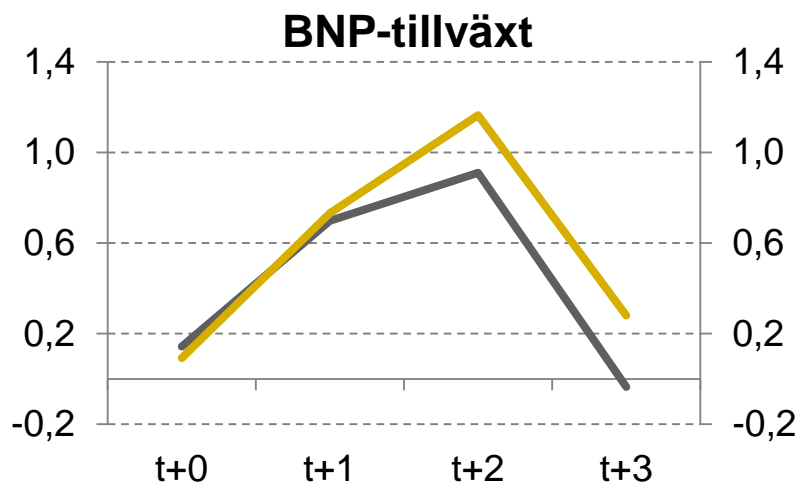
Bättre prognoser möjliga

- Regeringens prognoser för viktiga makrovariabler har varit mindre träffsäkra än Konjunkturinstitutets.

Bättre prognoser möjliga

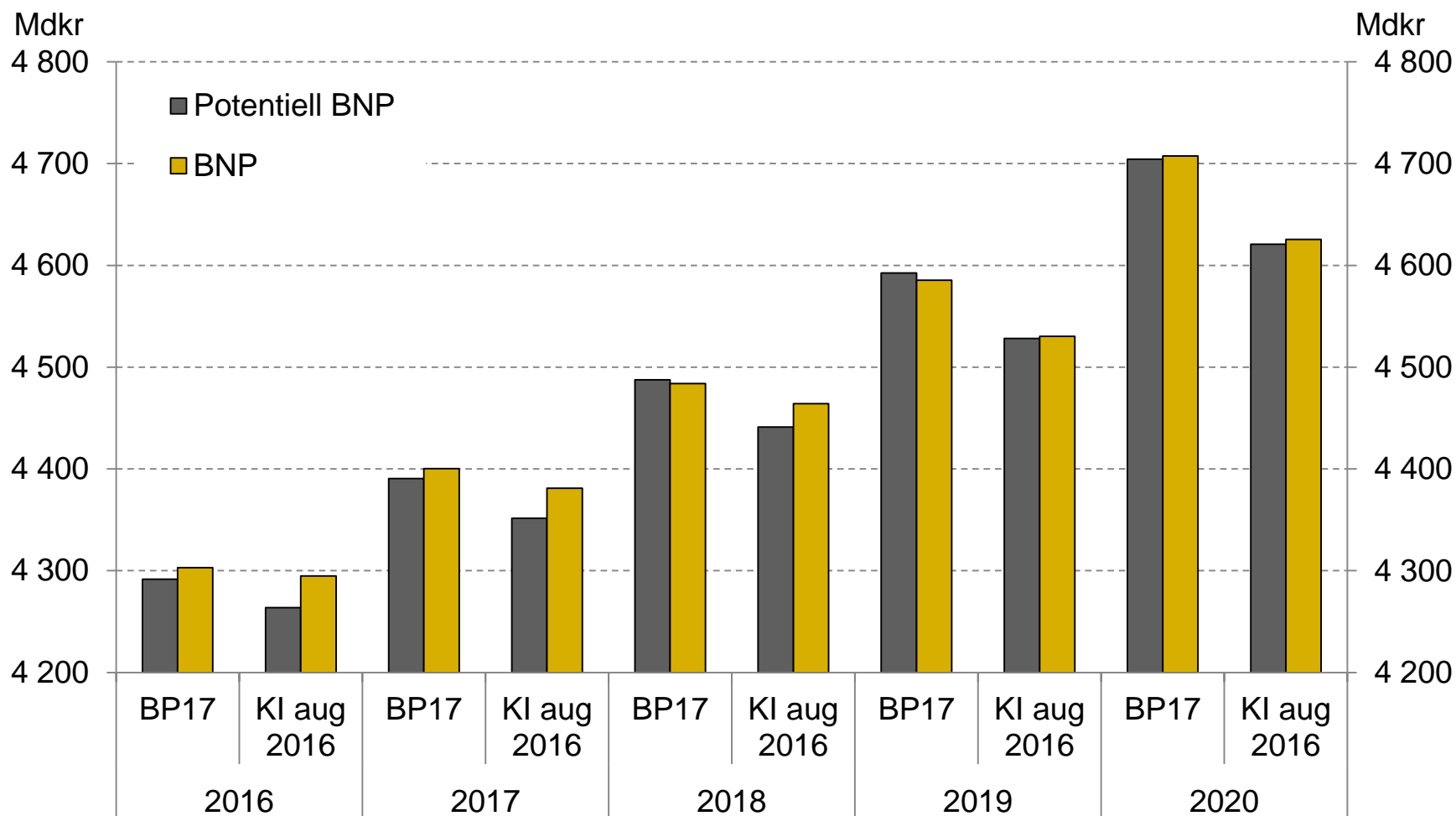
- Regeringens prognoser för viktiga makrovariabler har varit mindre träffsäkra än Konjunkturinstitutets.
- Regeringen har tenderat att överskatta tillväxten och offentligt sparande samt underskatta arbetslösheten.

Medelprognosfel under åren 2007-2016

— Konjunkturinstitutet
— Regeringen

BNP och potentiell BNP fram till 2020

Bättre prognoser möjliga

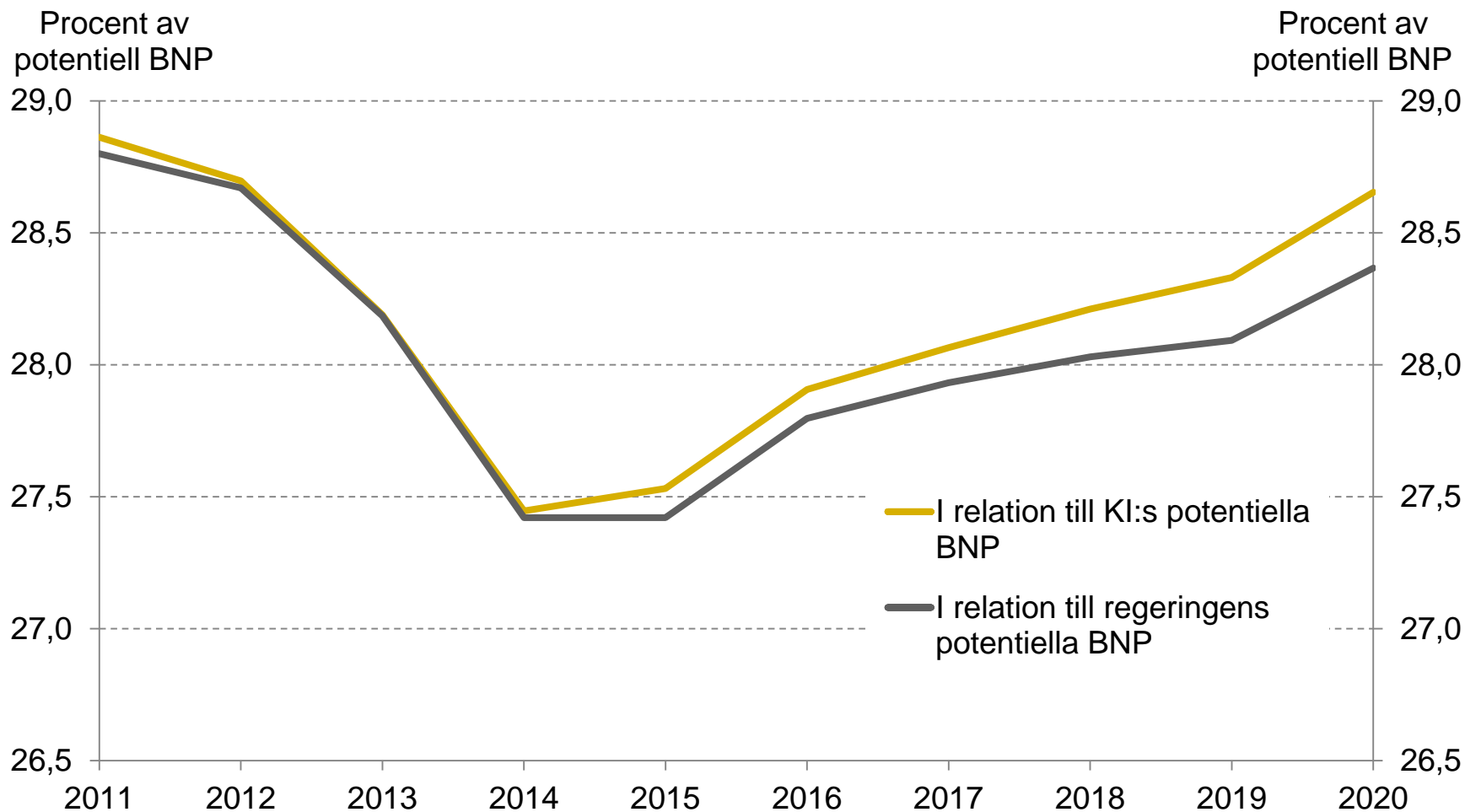
- Regeringens prognoser för viktiga makrovariabler har varit mindre träffsäkra än Konjunkturinstitutets.
- Regeringen tenderat att överskatta tillväxten och offentligt sparande samt underskatta arbetslösheten.
- Regeringens beräkning av det strukturella sparandet blir därför högre än vad som annars skulle vara fallet och påverkar på så sätt utvärderingen av måluppfyllelsen av det offentliga sparandet.

Bättre prognoser möjliga

- Regeringens prognoser för viktiga makrovariabler har varit mindre träffsäkra än Konjunkturinstitutets.
- Regeringen tenderat att överskatta tillväxten och det offentliga sparandet samt underskatta arbetslösheten.
- Regeringens beräkning av det strukturella sparandet blir högre än vad som annars skulle vara fallet och påverkar på så sätt utvärderingen av måluppfyllelsen av det offentliga sparandet.
- Det påverkar även hur regeringen sätter utgiftstaken.

Utgiftstaken i förhållande till potentiell BNP enligt regeringen respektive KI

Fördelningseffekter av en övergång mot marknadshyror

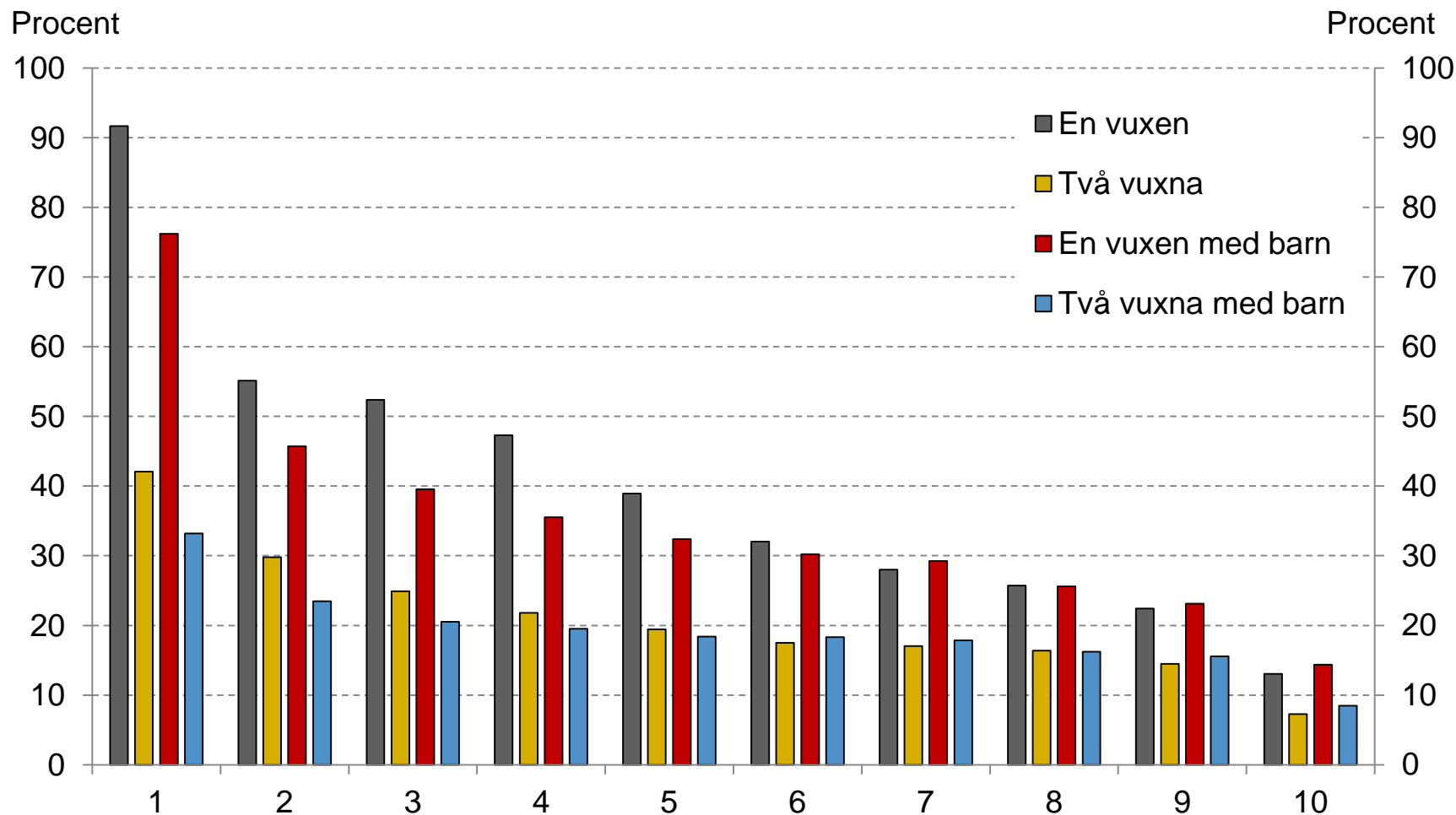
Fördelningseffekter av marknadshyror

- Förra året analyserade rådet fördelningseffekter av reducerade ränteavdrag och höjda fastighetsavgifter
- I årets rapport analyseras fördelningseffekter av en övergång mot marknadshyror
- Rörligheten på arbetsmarknaden skulle sannolikt öka och tillväxtförutsättningarna förbättras genom en omreglering av dagens bruksvärdessystem i riktning mot marknadshyror.

Fördelningseffekter av marknadshyror

- I dag motsvarar hyran i genomsnitt drygt 24 procent av hyreshushållens disponibla inkomster men skillnaderna är stora mellan de med låga respektive höga inkomster.

Bostadsutgifter med bruksvärdehyror i procent av disponibel inkomst per inkomstdecil

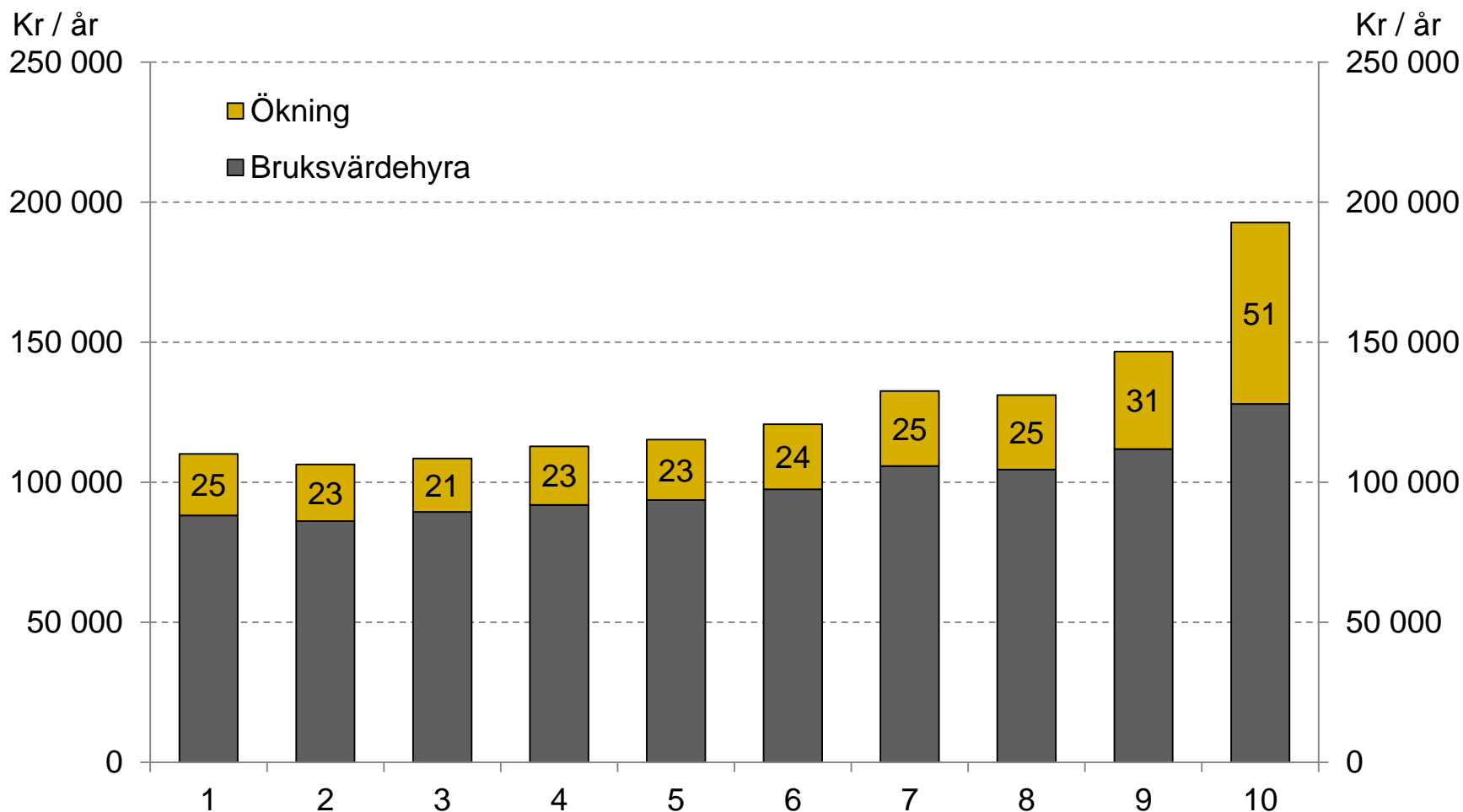
Fördelningseffekter av marknadshyror

- I dag motsvarar hyran i genomsnitt drygt 24 procent av hyreshushållens disponibla inkomster men skillnaderna är stora mellan de med låga respektive höga inkomster.
- Med marknadshyror skulle andelen öka till 31 procent.

Fördelningseffekter av marknadshyror

- I dag motsvarar hyran i genomsnitt drygt 24 procent av hyreshushållens disponibla inkomster men skillnaderna är stora mellan de med låga respektive höga inkomster.
- Med marknadshyror skulle den andelen öka till 31 procent.
- En övergång till marknadshyror skulle drabba hushåll med högre inkomster hårdare än genomsnittet räknat i kronor.

Årlig bruksvärdehyra och marknadshyra per inkomstdecil – exempel med en vuxen med barn

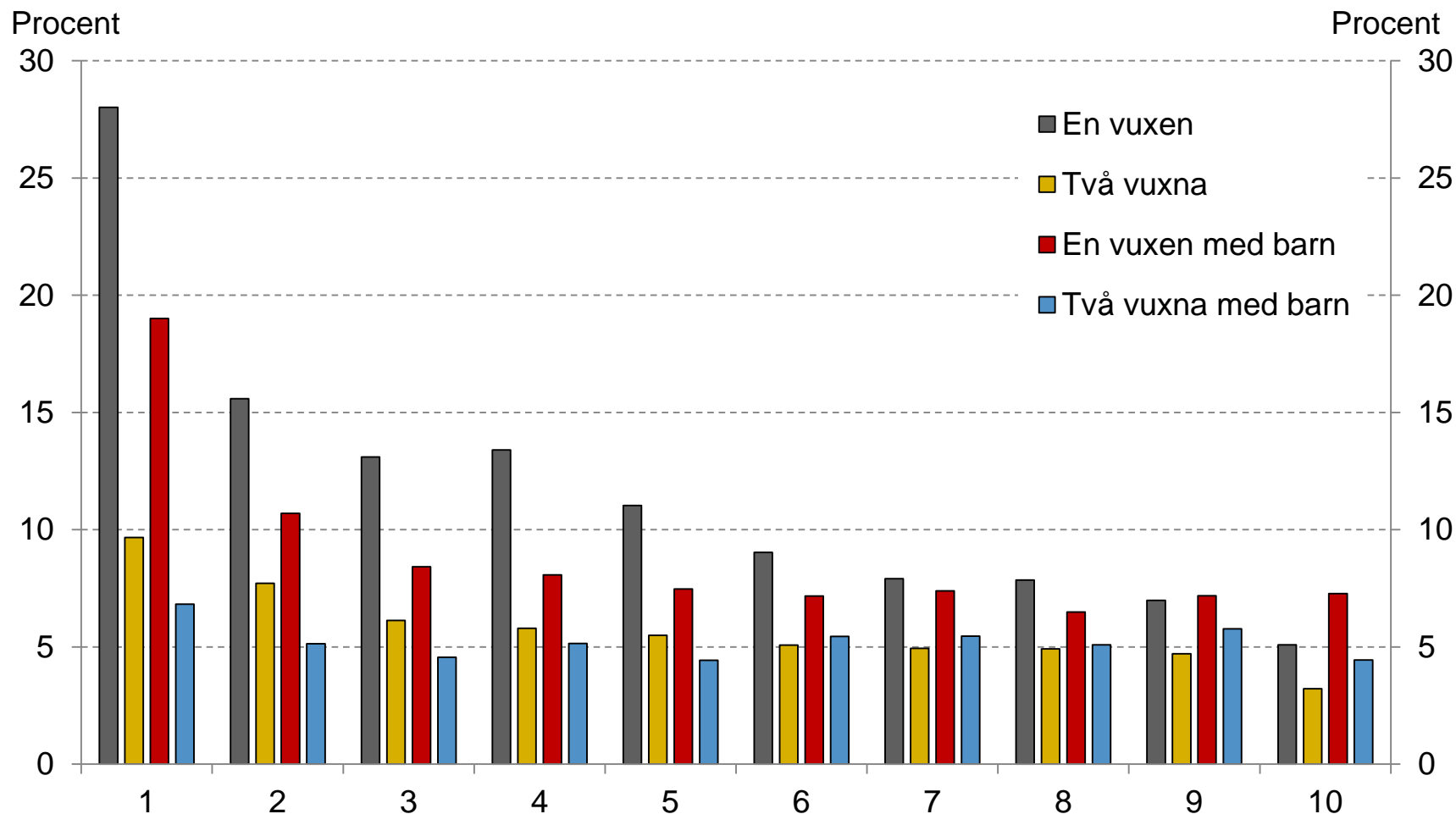

Fördelningseffekter av marknadshyror

- I dag motsvarar hyran i genomsnitt drygt 24 procent av hyreshushållens disponibla inkomster men skillnaderna är stora mellan de med låga respektive höga inkomster.
- Med marknadshyror skulle den andelen öka till 31 procent.
- En övergång till marknadshyror skulle drabba hushåll med högre inkomster hårdare än genomsnittet räknat i kronor.
- Men hushåll med lägre inkomster skulle drabbas hårdare än genomsnittet räknat i procent av disponibel inkomst.

Hyreshöjning i procent av disponibel inkomst, medelvärde per inkomstdecil

Fördelningseffekter av marknadshyror

- En övergång mot marknadshyror bör kompletteras med andra åtgärder, exempelvis utbyggda bostadsbidrag.
- Dessa skulle åtminstone delvis kunna finansieras med en engångsbeskattning av fastighetsägarnas vinst till följd av övergången

Tack!